

Memòria Anual

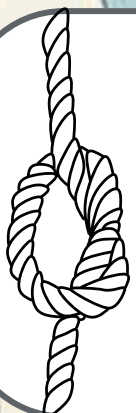
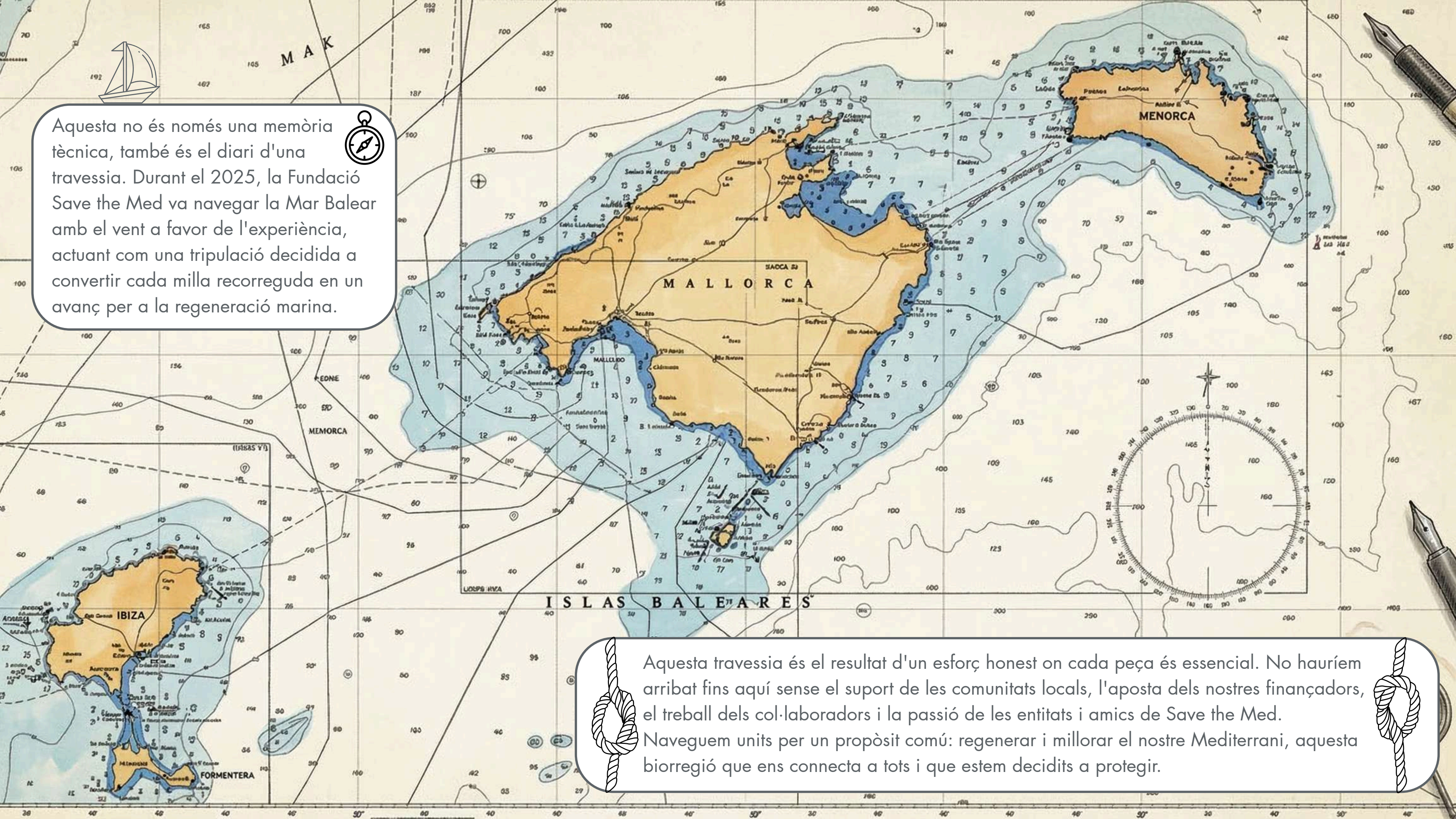
TRAVESSIA 2025

El diari d'un viatge dedicat a la
regeneració del Mediterrani

**SAVE
THE
MED**
FOUNDATION

Aquesta no és només una memòria tècnica, també és el diari d'una travessia. Durant el 2025, la Fundació Save the Med va navegar la Mar Balear amb el vent a favor de l'experiència, actuant com una tripulació decidida a convertir cada milla recorreguda en un avanç per a la regeneració marina.

Aquesta travessia és el resultat d'un esforç honest on cada peça és essencial. No hauríem arribat fins aquí sense el suport de les comunitats locals, l'aposta dels nostres finançadors, el treball dels col·laboradors i la passió de les entitats i amics de Save the Med. Naveguem units per un propòsit comú: regenerar i millorar el nostre Mediterrani, aquesta biorregió que ens connecta a tots i que estem decidits a protegir.

QUADERN DE BITÀCOLA

01

Save the Med "la companyia de la mar".

02

Salutació del capità.

03

La travessia cap a les Àrees en Regeneració.

04

Ports d'escala: Andratx, Sóller i Pollença.

05

El vaixell: Community Vessel.

06

Activitats a bord: Taurons i Rajades.

07

Activitats a bord: el Mètode HAPI.

08

Activitats a bord: Dos Manos.

09

Noli de la travessia.

10

Els Alisis - finançadors, socis corporatius i col·laboradors.

11

Difusió de la travessia.

12

Destinació 2026, més enllà de l'horitzó.

SAVE THE MED "LA COMPANYIA DE LA MAR"

La Fundació Save the Med és una organització sense ànim de lucre amb seu a les Illes Balears. Formada per un equip apassionat, Save the Med (STM) es dedica a impulsar la regeneració de la mar i el litoral balear a través d'una varietat de projectes amb impacte mesurable, que abasten des de la recerca marina i l'educació ambiental fins a la governança participativa i la custòdia marina.

Amb una ferma base científica i impulsats per la col·laboració, els nostres projectes acompanyen a les comunitats locals en la presa de mesures actives per a preservar i regenerar els ecosistemes de la zona, contribuint al mateix temps a les polítiques de gestió de l'entorn i a cuidar la biorregió balear.

Missió, Visió i Valors

La nostra visió és una conca Mediterrània sana, i la nostra missió és promoure la regeneració a través d'un enfocament holístic, ajudant les comunitats locals a prendre consciència i a convertir-se en guardianes actives del seu entorn. En tot el nostre treball i compromís diari, estem guiats pels nostres valors fonamentals: la cura, la passió, la col·laboració, la transparència, l'eficiència, la solidaritat i el respecte.

Governança

L'estructura de governança de la Fundació Save the Med està liderada per un Patronat compost per set membres. Les decisions estratègiques es prenen per majoria, garantint un enfocament consensuat amb la direcció de l'ens. El Patronat és responsable d'assegurar una gestió responsable dels recursos i guiar la visió estratègica. Al final del present exercici, l'actual President del Patronat, Brad Robertson, cedirà la Presidència de l'organisme a Lorenzo Fluxà.

Les decisions del Patronat es transmeten a l'equip operatiu, que s'encarrega de les activitats diàries i reporta directament a la Direcció General. Comptam, a més, amb el suport d'un Comitè Científic, un Consell Assessor d'Educació i experts en regeneració biorregeneracional, que aporten l'experiència clau per a guiar els projectes i l'estratègia de la Fundació. Aquest entramat organitzatiu es nodreix constantment del coneixement i l'experiència col·lectiva generada a través del nostre treball de camp, els projectes en marxa i l'escolta activa de les comunitats i els nostres col·laboradors.

Amb l'objectiu de continuar enfortint les nostres capacitats al 2025 l'equip va assistir a diverses formacions, entre les quals destaquen: un curs avançat de gestió de projectes de la Universitat de les Illes Balears, un curs sobre el "Biorregionalisme a la pràctica" facilitat per la plataforma Gaia i un taller d'aprenentatge intern de col·laboració i comunicació per a enfortir les relacions interpersonals de la mà d'un coach organitzacional.

SALUTACIÓ DEL CAPITÀ

Parlar del futur del Mediterrani és impossible sense primer mirar al passat i fer un homenatge a les persones que el van defensar quan era més necessari. Molt abans que existís Save the Med, ja hi havia comunitats locals compromeses fent el treball més dur. Sovint pens en els anys setanta quan un grup de persones va acampar a les costes de Sa Dragonera per a frenar un gran projecte urbanístic. No sols van salvar una illa, van demostrar que una comunitat petita i decidida pot canviar el rumb de la història. La seva victòria va aplanar el camí perquè els futurs treballs tinguessin èxit a Sa Dragonera, i va establir les bases d'una consciència ambiental sobre la qual hem continuat construint.

Quan vaig fundar l'Associació Ondine, l'any 2011, tot va començar amb una cosa tan senzilla com un "avís entre veïns" per a organitzar una neteja de platja, escrit en un post-it. En aquell moment tenia un negoci de busseig i simplement volia retornar-li a la mar una part de tot el que m'havia donat. El que vaig descobrir molt aviat va ser que la voluntat de protegir aquestes illes ja existia; estava latent, esperant un espai on trobar-se. Durant els últims catorze anys, Save the Med ha crescut fins a convertir-se en una organització que transcendeix el que qualsevol persona podria aconseguir tota sola.

Al llarg d'aquest camí, la nostra manera de treballar ha evolucionat profundament. Hem deixat enrere la idea de "protegir" la naturalesa mantenint a les persones allunyades d'ella. A través del nostre treball hem après que l'única forma real de restituir la salut de la mar és a través de la connexió i la col·laboració.

La veritable regeneració ocorre quan reunim pescadors, empreses locals, científics, escoles i famílies, entre d'altres, i comprenem que no estam separats de l'ecosistema, sinó que formam part d'ell. Quan connectem cultures i realitats distintes entorn d'un objectiu comú, la mar respon. Hem comprovat que quan una comunitat local assumeix la responsabilitat de les seves aigües, l'impacte és molt més poderós que qualsevol mesura imposada des de dalt.

L'any 2026, el panorama ambiental a Mallorca és realment inspirador. Avui formem part d'una xarxa sòlida d'ONGs, col·lectius de base i empreses locals que treballen en la mateixa direcció. L'Aliança Mar i Terra de Mallorca és un clar exemple d'això, un espai on entenem que no es tracta de competir, perquè el repte és massa gran per a afrontar-lo en solitari.

SALUTACIÓ DEL CAPITÀ

Hi ha moltes maneres d'implicar-se. Tant si has viscut aquí tota la vida com si acabes de fer d'aquesta illa la teva cada, hi ha un lloc per a tu en aquest procés natural en evolució. Ja no es tracta d'una sola organització, sinó d'una responsabilitat col·lectiva que és assumida per persones de tots els racons de les Illes Balears.

He dedicat els últims quinze anys a servir al Mediterrani, i ha estat l'honor més gran de la meua vida. Moltes vegades he dit que aquest temps ha estat el meu "aprenentatge": un llarg procés per a comprendre com escoltar de veritat el territori i el teixit de vida que l'habita.

Durant anys he donat tot el que tenia per aquesta missió, empenyent amb força per a arribar fins aquí. Avui hem aconseguit un moment de maduresa organitzacional molt important: els nostres projectes estan consolidats, l'estratègia és clara, comptem amb un Patronat sòlid, finançadors compromesos i un equip en creixement. El gran esforç de construir les bases ja està fet. Ara és el moment que les persones increïbles que formen la Fundació Save the Med agafin les regnes, aportant els matisos i la custòdia que permetran que l'organització floreixi com mereix. Aquesta serà la meua darrera carta com a President de la Fundació Save the Med, i ho confés: és un moment molt emotiu. Però no me'n vaig a cap costat. Seguiré aquí com a Fundador i Ambaixador, centrant la meua energia a afinar els processos i en la visió a llarg termini.

És un honor passar el testimoni de la presidència del Patronat de la Fundació Save the Med a Lorenzo Fluxà. Al llarg dels anys, Lorenzo ha aportat el seu compromís, coneixement i sensibilitat a la nostra junta. Ell entén que respectar, cuidar i nodrir a les persones i a l'entorn constitueix la base de la nostra visió de futur. Estic convençut que, baix la seva presidència, Save the Med aconseguirà noves fites alineades amb la nostra visió: una conca mediterrània neta i sana.

El camí que ens ha portat des de les acampades dels anys setanta fins al treball regeneratiu que feim avui és una història d'esperança i d'impuls col·lectiu. Vos convid a trobar la vostra pròpia manera de "Servir al Mediterrani". Queda moltíssim per fer, i no hi ha millor lloc per a començar que aquí, junts.

Servim al Mediterrani! Deixem la nostra empremta!
Gaudiu de l'Informe Anual 2025 de la Fundació Save the Med.

Amb compromís, un punt de bogeria, molta passió i amor per la mar

Brad "Xisco" Robertson Godinez

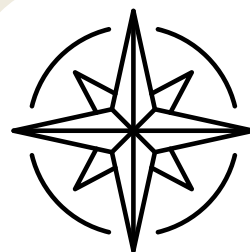

LA TRAVESSIA

Des de la coberta del vaixell, veiem que la mar no acaba a la vorera; es fon amb els penya-segats de la Tramuntana, els torrents i la vida als pobles costaners. Una Àrea en Regeneració (AUR) és la nostra resposta a aquesta connexió total. Es tracta d'una àrea afectada ambientalment on es duen a terme projectes per a la recuperació de la seva biodiversitat mitjançant iniciatives impulsades per la comunitat, que combinen la conservació amb pràctiques regeneratives. És un abordatge que parteix de la idea que la recuperació d'entorns danyats requereix una mirada integral, arrelada al territori, ja que l'estat dels ecosistemes marins i costaners estan profundament interrelacionats amb els entorns terrestres, les activitats humanes i les dinàmiques socials, econòmiques i culturals.

No és només un punt en el GPS, sinó un espai vital on entenem que la salut de la mar és inseparable de la salut de la terra i de les persones que l'habiten. És un canvi de paradigma: passem de la "protecció passiva" -simplement observar- a la "regeneració activa".

Fins a la data, Save the Med actua en tres AUR al llarg de la biorregió de la Serra de Tramuntana a Mallorca: a Andratx, a Pollença i a Sóller. Pel fet que cada AUR posseeix especificitats ambientals, històriques i socioeconòmiques úniques, el nostre compromís amb les comunitats custòdies varia en cadascuna d'aquestes ubicacions: hem exercit el paper d'impulsors amb el projecte Sa Dragonera Blava a Andratx, hem col·laborat amb l'organització local Arrels Marines sota el projecte U Nord Blau a Pollença i, juntament amb Fundació Iniciatives del Mediterrani, hem brindat visibilitat i suport tècnic a la Plataforma Port Ramassat a Sóller.

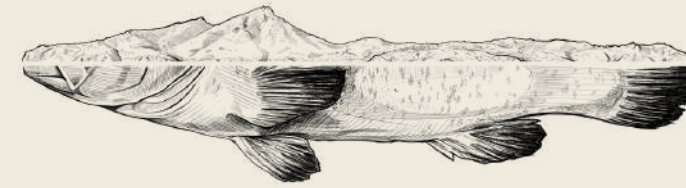
Cada milla nàutica que recorrem a una AUR es guia per tres pilars que transformen la degradació en un rumb compartit cap a la regeneració:

- **Understanding** (Comprensió): Abans d'actuar, escoltem. Ajuntam el rigor de la recerca científica amb el saber tradicional dels qui han viscut de la mar durant generacions.
- **CARE** (cuidar): La regeneració no passa en un laboratori, passa a la plaça del poble. Fomentam "cultures regeneratives" on les persones assumeixen la custòdia del seu entorn amb orgull i lideren la seva cura a través de la governança participativa.
- **Action** (Acció): Amb el coneixement i la comunitat local units, passem a l'acció directa per a regenerar ecosistemes, eliminar pressions humanes i permetre que la biodiversitat recuperi el seu lloc, per a un futur pròsper per a totes les espècies.

LA TRAVESSIA

LA TRAVESSIA - ANDRATX

S A D R A G O N E R A B L A V A

La nostra primera aturada ens duu a les aigües de Sa Dragonera i al litoral d'Andratx, on Save the Med, en gran part mitjançant el projecte Sa Dragonera Blava, ha dedicat més de 7 anys a la regeneració dels espais protegits.

Aquest darrer any, hem aprofundit en el coneixement sobre l'entorn natural, hem reforçat la implicació dels sectors locals i hem desenvolupat accions de conservació i regeneració a la costa del municipi. Des del cor de la comunitat local, el projecte al costat de la Xarxa Dragonera Blava – una xarxa que reuneix persones, sectors econòmics i socials, experts i qualsevol que vulgui contribuir a la regeneració de la zona– s'ha enfortit la governança participativa, s'han impulsat iniciatives d'educació i sensibilització ambiental i s'ha contribuït amb mesures de gestió concretes dins de la Reserva Marina de Sa Dragonera.

MOMENTS DESTACATS

Regulació de Velocitat: Gràcies a l'impuls de la Xarxa Dragonera Blava, l'11 de març de 2025 es va aprovar i es va implementar una nova regulació de velocitat per a embarcacions a les aigües interiors de la Reserva Marina, protegint així els seus habitants submarins i les persones que la visiten.

Protecció Estricta: Es va declarar una nova Zona d'Alta Protecció (ZAP) a Es Calafats, un pas crucial cap a l'objectiu internacional d'aconseguir un 10% de protecció estricta per l'any 2030.

Ciència a l'Aigua: Iniciam la caracterització d'hàbitats per a establir zones fixes de seguiment de l'estat ambiental de la reserva.

Educació Viva: Vàrem fer 16 activitats educatives, des d'itineraris en caiac fins a "banys de bosc" de posidònia; involucrant a més de 160 participants.

Avaluació de Projecte: Dins del marc de la implementació d'una metodologia d'avaluació dels nostres projectes AURs realitzem un qüestionari per a avaluar i mesurar l'impacte social del projecte.

Una xarxa creixent de custòdia local: el nostre enfocament de governança ha inspirat moviments similars en tot l'arxipèlag; iniciatives úniques, liderades per les comunitats locals i adaptades a les necessitats específiques de cada zona, com ara el Fòrum Illa de l'Aire (Menorca), la Mesa de Custòdia Marina de Formentera i el procés participatiu de Port Ramassat (Sóller).

LA TRAVESSIA - ANDRATX

KPIs

49

participants en les activitats educatives i d'acostament al medi marí.

160

participantes en las actividades educativas y de acercamiento al medio marino.

56

alumnes de l'IES Baltasar Porcel d'Andratx en col·laboració amb el programa The Wave Generation.

11

transectes de caracterització dels hàbitats en aigües de Sa Dragonera.

25

bussejos científics per a recopilar dades en l'àrea.

130

persones enquestades per a mesurar l'impacte del projecte. Més del 60% declaren haver canviat ja algun hàbit o pràctica ambiental.

“ Perquè **Sa *Dragonera* la veiem,
però amb vosaltres la sentim. ”

Membre de la comunitat local.

LA TRAVESSIA- SÓLLER

Sortint d'Andratx, rumb cap al nord, ens aturam de camí al Port de Sóller. Aquí, els equips de Fundació Iniciatives del Mediterrani (FIM) i Save the Med col·laboren per a donar suport a una iniciativa que va ser impulsada a finals de l'any 2024 per la comunitat local, la Plataforma Ciutadana Port Ramassat. Aquesta actua com un agent de canvi en el municipi, amb el propòsit de revertir la degradació del litoral i regenerar l'ecosistema marí local. Juntament amb FIM, Save the Med dona suport tècnic i proporciona assessorament i coneixement científic a la plataforma.

No és la primera vegada que Save the Med fa escala a aquest port idíl·lic. Com a zona no protegida de gran interès per a la regeneració marina, hem dut a terme diverses expedicions científiques i activitats a Sóller al llarg dels anys. A més, aquest municipi actua com a pont natural per a consolidar la biorregió de la Serra de Tramuntana. A causa de la seva ubicació geogràfica, actua com a nexa entre els projectes AUR d'Andratx i Pollença. Aquesta connectivitat permet la consolidació d'una biorregió marina que abasta la totalitat de la Serra de Tramuntana, optimitzant la resiliència dels ecosistemes a escala regional.

MOMENTS DESTACATS

La plataforma va consolidar la seva estructura operativa al llarg de l'any 2025 amb el seu llançament oficial el 21 de novembre. S'han fet reunions mensuals del grup motor de la Plataforma.

S'ha realitzat un mapa social dels actors principals en el municipi.

S'ha donat suport, des de les fundacions, a iniciatives locals de divulgació i conscienciació del patrimoni natural, com el XV Concurs de Fotografia Submarina de Sóller.

S'ha entrat a formar part del Grup d'Espais Marins Protegits (GEMP) per a oferir formacions i cursos als membres de la Plataforma i promoure el coneixement sobre temes rellevants per a la conservació marina.

Es va realitzar la recopilació d'informació i comparativa de les propostes vigents (2010 i 2021) per a una reserva marina així com la promoció de la creació de la reserva.

Es van presentar al·legacions a la primera ordenança pública de gestió de platges i zones de bany de l'Ajuntament per a millorar la gestió del litoral a Sóller.

LA TRAVESSIA - SÓLLER

KPIs

36 persones componen el Grup Motor i el Grup General. A més, 40 persones s'han integrat en el Grup de Col·laboradors.

2 taules informatives i 1 fòrum de debat amb experts sobre la contaminació de l'aigua, protecció marina i saturació nàutica.

3 temàtiques principals definides per a abordar: protecció marina (AMP), fondejos i pressió sobre el litoral i contaminació de l'aigua.

94% dels enquestats sobre l'estat de Sóller veuen necessari un espai marí protegit a la Serra de Tramuntana.

83% dels participants en l'enquesta creuen que la gestió comunitària milloraria l'entorn.

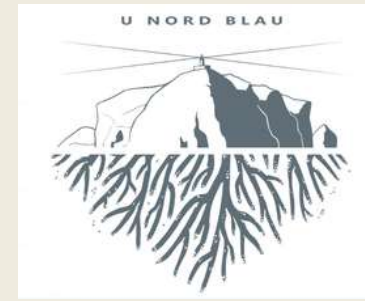

“ La creació d'una reserva marina ajudaria a millorar la salut de la nostra mar. Quan vull bussejar i veure fauna haig d'anar a la zona de Malgrats. ”

Membre de la comunitat local.

LA TRAVESSIA - POLLENÇA

Des de Sóller anam pujant per la costa de la Tramuntana cap a Pollença on, en gran part, Save the Med treballa estretament amb l'organització local Arrels Marines per al projecte U Nord Blau (UNB). A la darrera destinació, ens asseiem en una terrassa de l'esplanada del port, perquè enguany toca un brindis especial: el Fòrum Talaia Nord, esdeveniment trimestral organitzat com a part del projecte, ha estat reconegut per part de l'Ajuntament de Pollença com una entitat de participació ciutadana per a consultar en temes mediambientals en el municipi.

L'any 2025 U Nord Blau va avançar cap a la consolidació d'un model de custòdia marina i governança participativa amb el focus cap a la regeneració marina. Juntament amb el Fòrum Talaia Nord es va treballar en l'enfortiment dels vincles amb la comunitat local i els principals actors socioeconòmics del territori per a implicar-los activament en la custòdia i la gestió del litoral de Pollença.

MOMENTS DESTACATS

Ciència a l'Aigua: En el projecte UNB, les expedicions científiques han donat fruits: cartografiarem hàbitats clau, localitzarem poblacions sanes de gorgònies (*Eunicella cavolini* i *Eunicella singularis*) i documentarem les espectaculars coves submarines de Formentor.

Apostant per una millor gestió i protecció del litoral: es va impulsar l'ampliació del Lloc d'Importància Comunitària (LIC) del Canal de Menorca aportant dades estratègiques al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic i altres administracions.

Un compromís que creix: L'augment a la participació i diversitat dels fòrums s'ha vist reflectida en un any de mobilització activa de la comunitat local, incloent-hi la conscienciació audiovisual per a apel·lar a la millora de la gestió territorial o la campanya de recollida de signatures per a instar les administracions públiques a augmentar la protecció dels espais marins de Pollença (LIC Badies d'Alcúdia i Pollença) entre altres.

A través del Fòrum Talaia Nord s'ha creat **un vídeo per a valorar la participació ciutadana** a l'hora de contribuir de manera positiva a la gestió del territori.

Activitat comunitària per a la realització de la **performance "Ones sense llibertat"** per a reivindicar la degradació i contaminació de la mar i la pèrdua de la seva biodiversitat.

LA TRAVESSIA - POLLENÇA

KPIs

128

persones han participat dels fòrums Talaia Nord realitzats juntament amb Arrels Marines.

1

grup motor operatiu consolidat i reconegut per l'Ajuntament de Pollença com a òrgan de consulta.

+20

reunions sectorials i institucionals (pescadors, HORECA, empreses nàutiques, ajuntament, etc.).

120

assistents a les primeres Jornades Divulgatives U Nord Blau.

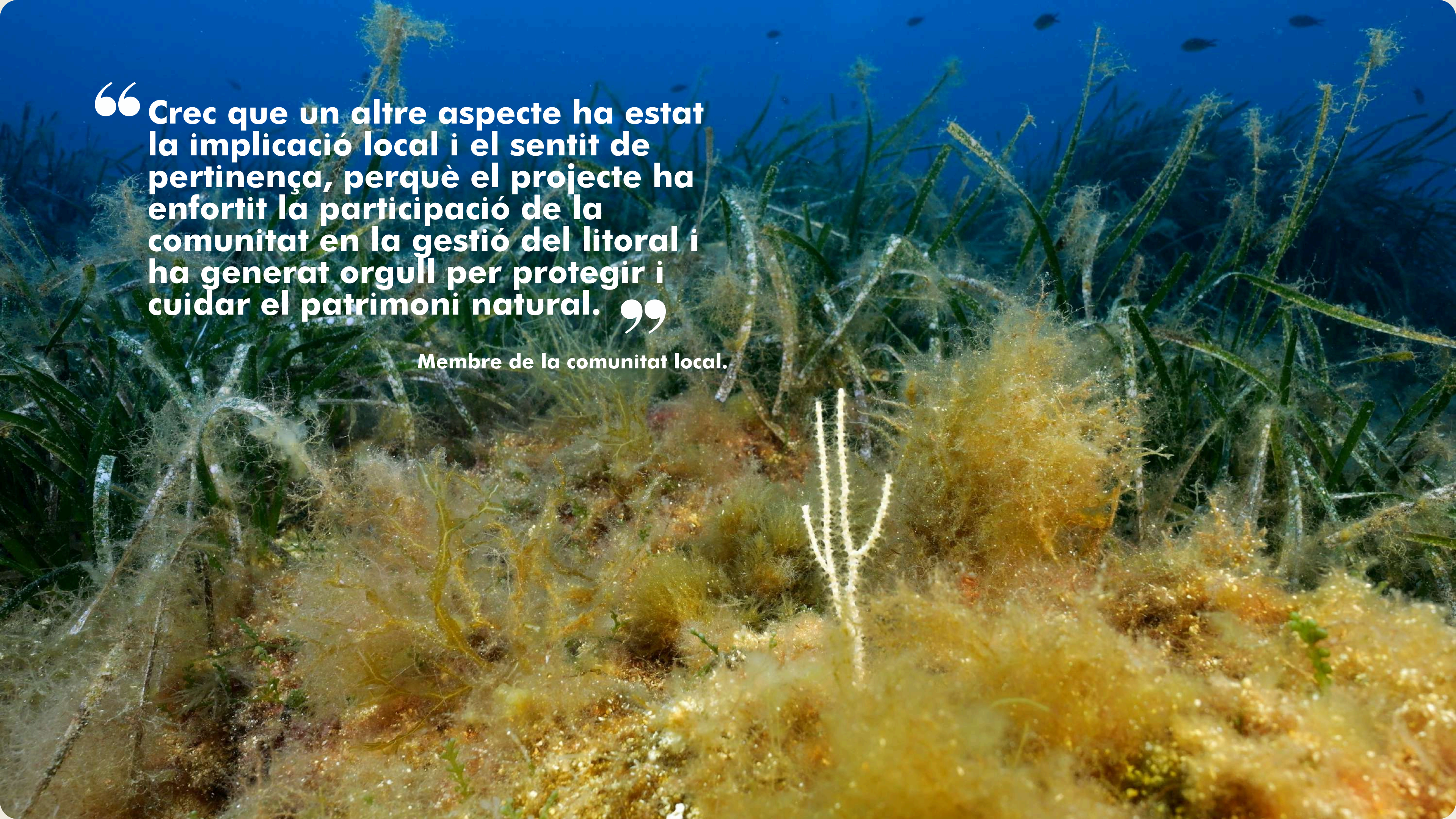
12

campanyes científiques i sortides de camp per a la recopilació de dades ambientals.

5

accions col·lectives en el territori amb la comunitat del Fòrum Talaia Nord.

An underwater photograph showing a dense field of green seagrass and yellowish-brown algae. The water is clear and blue. In the background, several small fish are visible. The foreground is dominated by the intricate textures of the marine plants.

“Crec que un altre aspecte ha estat la implicació local i el sentit de pertinença, perquè el projecte ha enfortit la participació de la comunitat en la gestió del litoral i ha generat orgull per protegir i cuidar el patrimoni natural. ”

Membre de la comunitat local.

EL VAIXELL

PILOT LA PLATAFORMA COMMUNITY VESSEL

El 22 de maig de 2025, mentre els membres de l'equip de Save the Med es reunien a la coberta del Bonnie Lass, es respirava una emoció continguda, accentuada per la certesa que ens embarcàvem en alguna cosa sense precedents. Era l'inici d'un viatge compartit que es desenvoluparia durant sis setmanes, navegant per les aigües de les Àrees en Regeneració, vorejant la Tramuntana.

Més enllà d'aportar coneixement i treballar amb les comunitats locals de les Àrees en Regeneració en les quals fa feina Save the Med, la missió consistia a connectar la ciència amb les persones, facilitant l'accés a la mar i superant barreres econòmiques i administratives per a tota mena d'iniciativa dedicada a la regeneració del medi ambient. El seu propòsit era impulsar l'aprenentatge, la col·laboració i la regeneració a gran escala, reunint a totes les parts en un mateix espai flotant.

El projecte pilot del Community Vessel va salpar a bord del Bonnie Lass, un antic vaixell de pesca, per a explorar una cosa pionera: què podria succeir si científics, educadors, col·lectius comunitaris, artistes, organitzacions ambientals, aliances regionals i responsables locals compartissin el mateix vaixell?

Aquest pilot no hauria estat possible sense el finançament de Mission Blue, Fundación Occident i Camper, així com amb la col·laboració i participació de les següents organitzacions: Bonnie Lass Charters, Shark Med, Arrels Marines, Fundación Cleanwave, Alnitak, Fundación Palma Aquarium, Mallorca Preservation, Menorca Preservation, Fundació Marilles, Fundació Deixailles, Fundació Iniciatives del Mediterrani, Xarxa Dragonera Blava, Tramuntana Diving, Medical Support Offshore, Regenera Deià, Oceanográfica, Instituto Español de Oceanografía, Planet Tuna, Observadores del Mar, Commonland, iSea Greece, Med Sea Alliance, Direcció General de Pesca i Medi Mari del Govern de les Illes Balears, Ajuntament d'Andratx, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico, Parc Natural de sa Dragonera, Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears, PermaMed, Suelo Mallorca, Aliança Mar i Terra de Mallorca, Salvem sa Badia de Portmany, East Carolina University, Terra Nostra, Club de Vela Andratx y Begudes Puig. També comptarem amb les participacions individuals de Javier Guallart, investigador independent; Nathan Robinson, investigador independent i Gregori Mayol Duran, custodio local de tierra y mar.

EL VAIXELL

LA PLATAFORMA COMMUNITY VESSEL: UNA TRAVESSIA D'ÈXITS

Recerca científica i recopilació de dades

Diferents entitats i científics van desenvolupar diferents línies de recerca per a avançar en els seus projectes respectius i compartir coneixement a bord. Per exemple, Planet Tuna va estudiar les àrees de reproducció de la tonyina vermella (*Thunnus thynnus*) mitjançant l'anàlisi de mostres d'aigua. El pilot també va servir per a provar tecnologies innovadores: el biòleg marí Nathan Robinson va testar una càmera dissenyada específicament per a filmar grans calamars d'aigües profundes, realitzant 3 baixades de fins a 800 metres. Save the Med va posar a prova un nou mètode per a localitzar Mantes (*Mobula mobular*), mitjançant una avioneta i drons.

Paral·lelament, duguérem a terme treballs de cartografia i filmació d'hàbitats submarins a la Reserva Marina de Sa Dragonera, generant material visual amb finalitat educativa i de divulgació. Juntament amb Shark Med realitzarem el seguiment de taurons i ratjades amb sistemes de vídeo submarí amb esquer (BRUVs).

Acció ambiental i activitats a terra

Més enllà del treball a la mar, el projecte també va impulsar diverses accions al costat de la comunitat local, entre elles: un taller de les arts de pesca tradicionals, la col·laboració en la reconstrucció de murs de pedra seca a la finca d'un pescador -contribuint a la conservació del patrimoni cultural i a la prevenció de l'erosió i l'arrossegament de sediments a la mar- accions de neteja de platges i prevenció d'incendis a Cala Deià. Es va abordar tant la contaminació costanera com el risc d'incendis forestals. Com a tancament simbòlic, l'amollada d'una tortuga marina va ajudar a visibilitzar l'impacte real dels esforços de conservació i a sensibilitzar a la ciutadania.

Comunitat i Educació

A bord van coincidir representants de l'administració, joves, nens, artistes, organitzacions i entitats científiques, els qui van participar en activitats pràctiques com: l'observació del medi marí, el seguiment d'espècies, la formació nàutica o tallers de biodiversitat. Les trobades informals a la coberta van facilitar l'intercanvi d'idees i experiències, reforçant els vincles entre persones i sectors i generant una visió compartida sobre la regeneració de la Mar Balear.

EL BARCO

KPIs

90

participants, entre d'ells 37 estudiants i representants de més de 35 organitzacions.

16

joves d'entre 8 i 16 anys van participar com a part del projecte "Invincible Youth" de Cleanwave en educació ambiental i experiència marina.

12

coordinadors d'iniciatives de custòdia marina de tot el Mediterrani qui es van unir a bord per a compartir experiències i coneixements.

13

dies de campanya completats per a la localització de mantes (*Mobula mobular*). A més, 15 hores de vols d'observació.

3

immersions per a localitzar i retirar diverses xarxes fantasma.

“ A bord del Bonnie Lass vaig conèixer a algunes de les persones més apassionades i compromeses amb la regeneració del Mediterrani. Cadascuna aportava habilitats i energia úniques. El més inspirador va ser comprovar com aconsegueixen crear espais on la col·laboració és real i les persones se senten part de la curació i el futur de les seves costes. Aquest tipus d'aliances, que connecten a diferents sectors, són més necessàries que mai en el Mediterrani i més enllà. ”

Roos van der Deijl, Commonland.

ACTIVITATS A BORD - TAURONS I RAJADES

Davall de les ones i de la nostra embarcació, ens dediquem a reforçar els mecanismes de protecció dels elasmobranquis i a augmentar les seves possibilitats de supervivència a la mar Mediterrània mitjançant la innovació, la ciència, l'educació i l'impuls de canvis en les polítiques públiques. Per què? De les 56 espècies registrades a la mar Balear, 34 estan amenaçades, i d'elles 17 es troben en perill.

Per aquesta raó, al costat de Shark Med, baixarem a grans profunditats per a treure proves i mostres de l'ecosistema marí, des de l'ADN ambiental (eDNA) a partir de provetes d'aigua recollides per un robot submarí, a la gravació d'imatges usant dispositius de càmeres amb esquer en aigües pelàgiques i bentòniques (BRUVs), o el marcatge satel·litari de mantes (*Mobula mobular*). Aquests estudis són fonamentals per a desxifrar la complexitat dels ecosistemes. Igual que els taurons, les mantes actuen com a "espècies sentinella" pel que l'estudi de la seva ecologia ens acosta a una lectura integral de la salut del medi marí.

Més enllà de les nostres aventures a la mar, aportem el nostre coneixement científic a diverses aliances i grups d'experts dedicats a la protecció d'espècies i a la conservació de la mar Mediterrània. Participem activament en el consell assessor del projecte SARKO, liderat per la Fundació Marilles; amb el Grup d'Especialistes en Taurons de la Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa (UICN); en la Atlantic Manta & Devil Ray Research Coalition; i en el Grup de seguiment de varaments de mantes. Des de la seva creació l'any 2024, formam part del Grup d'Experts de Taurons i Rajades del Govern de les Illes Balears, el qual actua com a òrgan consultor en el marc del Pla d'Acció per a la Conservació dels Elasmobranquis a les Illes Balears.

ACTIVITATS A BORD - TAURONS I RAJADES

ÈXITS DESTACATS

Un estudi desenvolupat entre 2024 i 2025 va finalitzar amb resultats importants. En estreta col·laboració amb Shark Med, duguerem a terme el projecte de **recerca Taurons i Rajades del Parc Nacional de Cabrera (PNMTAC)** mitjançant l'ús de metodologies no invasives. Els dispositius BRUV enregistraren 17 espècies d'elasmobranquis i identificaren les zones i períodes de freqüència més alta d'aquestes. El projecte encara 2026 amb l'anàlisi de laboratori de les mostres d'ADN ambiental.

L'equip científic de **Save the Med** va marcar **4 mantes** en aigües de la Serra de Tramuntana, la qual cosa va permetre registrar dades que ajudaran a descriure els patrons migratoris i comparar-los amb mapes d'impactes (pesca, contaminació i navegació), amb la finalitat d'identificar les àrees on és necessari implementar mesures de protecció.

Obrint nous horitzons per a la recerca d'elasmobranquis: dins de la plataforma Community Vessel, i en un període que va abastar 6 setmanes, es van dur a terme **assajos pilot de diversos tipus de BRUV a les aigües de Sóller fins a profunditats de 800 metres**.

Recuperant poblacions: gràcies al projecte col·laboratiu Acció Stellaris, l'objectiu del qual és ajudar a recuperar la població de gatvaires (*Scyliorhinus stellaris*) mitjançant la seva cria i posterior alliberament. Aquesta iniciativa ha estat possible gràcies a l'aliança entre Fundació Palma Aquarium, la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, la Fundació Marilles, Save The Med, Shark Med, Petites Illes del Mediterrani, Mallorca Preservation Foundation, Parc Nacional de Cabrera; i la col·laboració de Balearia i les Confraries de pescadors de Formentera i Cala Ratjada.

KPIs

17

espècies d'elasmobranquis enregistrats.

+400

personas alcanzadas en las actividades de divulgación y presentación del proyecto.

+300

gatvaires criats i alliberats amb èxit en la Mar Balear amb el projecte col·laboratiu Acció Stellaris.

1^a

imatge enregistrada d'un bocadolça (*Hexanchus griseus*) en aigües balears.

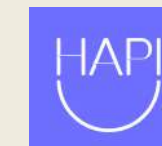

“ Ha estat una oportunitat fantàstica per a seguir amb la conservació d'aquestes espècies, conjuminant esforços i coneixements. Tot això ens umpl d'orgull i esperança, en veure que amb aquests projectes col·lectius podem treballar plegats per una mar més sana i sostenible. ”

Agustí Torres, president de Shark Med.

*Estación BRUV de superficie, que cuenta con cámaras y focos subacuáticos, frente a los que se coloca un cebo. El sistema está alimentado por paneles solares. Estos dispositivos se utilizan como método de investigación no invasivo para grabar imágenes de elasmobranchios en su hábitat natural.

ACTIVITATS A BORD - EL MÈTODE

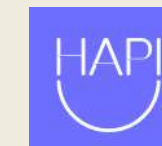
Sempre duim dins i fora de la nostra embarcació un kit HAPI. El mètode HAPI es refereix a l'Índex d'Alternatives Honestes al Plàstic, una eina innovadora en línia i fora de línia que proporciona una orientació pràctica a les empreses per a prevenir la generació de residus a l'origen i ofereix alternatives per a ajudar a eliminar els productes d'un sol ús, substituint-los per productes de menor impacte ambiental.

L'any 2018, Save the Med va crear el projecte Balears sense Plàstic, que més tard es va ampliar a Plastic Free Balearics, en col·laboració amb altres organitzacions de les Illes. L'any 2024 el projecte va evolucionar cap al Mètode HAPI, que continua l'ambició d'incentivar al sector privat (tant el sector HORECA com altres), a reduir els productes d'un sol ús. El Mètode HAPI promou decisions informades, fomenta pràctiques de consum responsable i contribueix a la reducció de la contaminació per plàstic.

El 2025 va ser un any emocionant i exitós per al Mètode HAPI. El projecte va arribar a consolidar el seu abast i maduresa mitjançant la implementació de pilots; el desenvolupament metodològic i la transferència de coneixement en diferents contextos del Mediterrani. Durant l'any, el projecte va aconseguir una àmplia diversitat d'aplicacions, que abasten des de la implementació en dos països (Líban i Tunísia) fins a un diagnòstic del sector marítim, amb alt potencial de reducció de residus, i un estudi estratègic d'innovació tecnològica. El Mètode HAPI camina cap al 2026 en una etapa de transferència i cerca de socis estratègics per a donar-li un nou impuls.

ACTIVITATS A BORD - EL MÈTODE

VICTÒRIES CONTRA EL PLÀSTIC

En col·laboració amb Loop Zone i MedWaves desenvoluparem la [certificació HAPI Guardian](#) i ampliarem el seu coneixement a l'illa de Djerba (Tunísia).

Publicarem les [Guies HAPI adaptades al Marroc i Tunísia](#).

En el marc de la col·laboració amb MedWaves/UNEP-MAP, aconseguirem la implementació completa del mètode HAPI al [Líban i Tunísia](#), amb acompanyament en el sector hotelier (HORECA).

Noves eines i nous destins: implementarem [HAPI TOGETHER](#), l'eina que realitza un diagnòstic en profunditat de l'ús i consum de productes d'un sol ús.

Compromís a la millora contínua: amb l'objectiu de millorar l'escalabilitat del mètode HAPI, desenvoluparem un estudi de viabilitat per a l'automatització del mètode mitjançant [intel·ligència artificial](#), gràcies al finançament de l'Agència d'Estratègia Turística de les Illes Balears (AETIB).

KPIs

2

països (Líban i Tunísia) amb acompanyament directe en el sector hotelier (HORECA).

1

naviliera diagnosticada, amb un potencial de reducció de residus de 535.300 kg/any.

4

formacions realitzades (2 per país - Líban i Tunísia).

49.000

quilograms de residus plàstics evitats a les Balears, a través del programa, des de 2021.

“ El diagnòstic realitzat amb HAPI Check a empreses del sector HORECA a l'illa de Djerba ha permès canviar el “mindset d'organitzacions”, en comprendre la font real dels residus i la capacitat de reducció.”

Mehdia Fraj, Association Citoyens Actifs pour le Développement.

ACTIVITATS A BORD - DOS MANOS

Mentre que anàvem navegant les aigües de les Balears, aturant-nos a punts clau de la Tramuntana, per les ribes de la mar també va haver-hi moviment. Per al nostre projecte educatiu Dos Manos duim escolars a diverses platges per l'illa, amb l'objectiu d'abordar de manera pedagògica el problema de la contaminació per plàstics a través de l'aprenentatge experiencial i la ciència ciutadana.

Amb guants i bosses de jute ens posarem en marxa amb més de 700 estudiants, en el vuitè any d'aquest projecte. Durant les activitats, els joves van realitzar enquestes sobre la contaminació per plàstics a la platja, analitzant macroplàstics, microplàstics i dades sobre l'origen del producte. Enguany, el currículum va estendre el seu enfocament en la responsabilitat sistèmica i la governança participativa com a eines clau per a afrontar els reptes ambientals actuals.

ÉXITOS DESTACADOS

Programa per a estudiants de secundària d'**educació ambiental dissenyat per a fomentar el pensament crític**, anant més enllà d'un exercici pràctic.

Inici d'un redisseny qualitatiu de l'activitat Dos Manos amb la implementació d'una **nova dinàmica de governança participativa**.

La tercera edició del **projecte en el Centre Penitenciari de Palma**, reforçant la inclusió social i l'accés a l'educació ambiental de col·lectius en situació de vulnerabilitat.

La participació en un nou projecte educatiu, **"Social Start Up Mar i Terra"**, juntament amb el Centre d'Estudis Rurals i d'Agricultura Internacional (CERAI) i Arrels Marines, donant suport a estudiants d'ESO a desenvolupar propostes i solucions innovadores enfront dels reptes ambientals de Mallorca.

ACTIVITATS A BORD - DOS MANOS

KPIs

765

estudiants de 14 centres educatius de Mallorca van participar en les diferents activitats.

30

activitats educatives realitzades.

175

participants en l'edició del centre penitenciari des de l'any 2023.

13.000

estudiants han participat en el projecte Dos Manos en els últims set anys.

428.000

objectes de plàstic retirats de les platges de Mallorca des de l'any 2018.

3.000

quilògrams de residus de plàstics retirats de les platges de Mallorca des de l'any 2018.

Polític

Conscienciar a la població de comprar peixos locals.

Fonamentació i facilitació de la pesca tradicional.

Prohibició de la pesca a gran escala amb xarxes il·legals.

“Me sento orgullosa dels nostres joves per la seva capacitat d'empatia i solució envers la sostenibilitat de la nostra terra i la mar.”

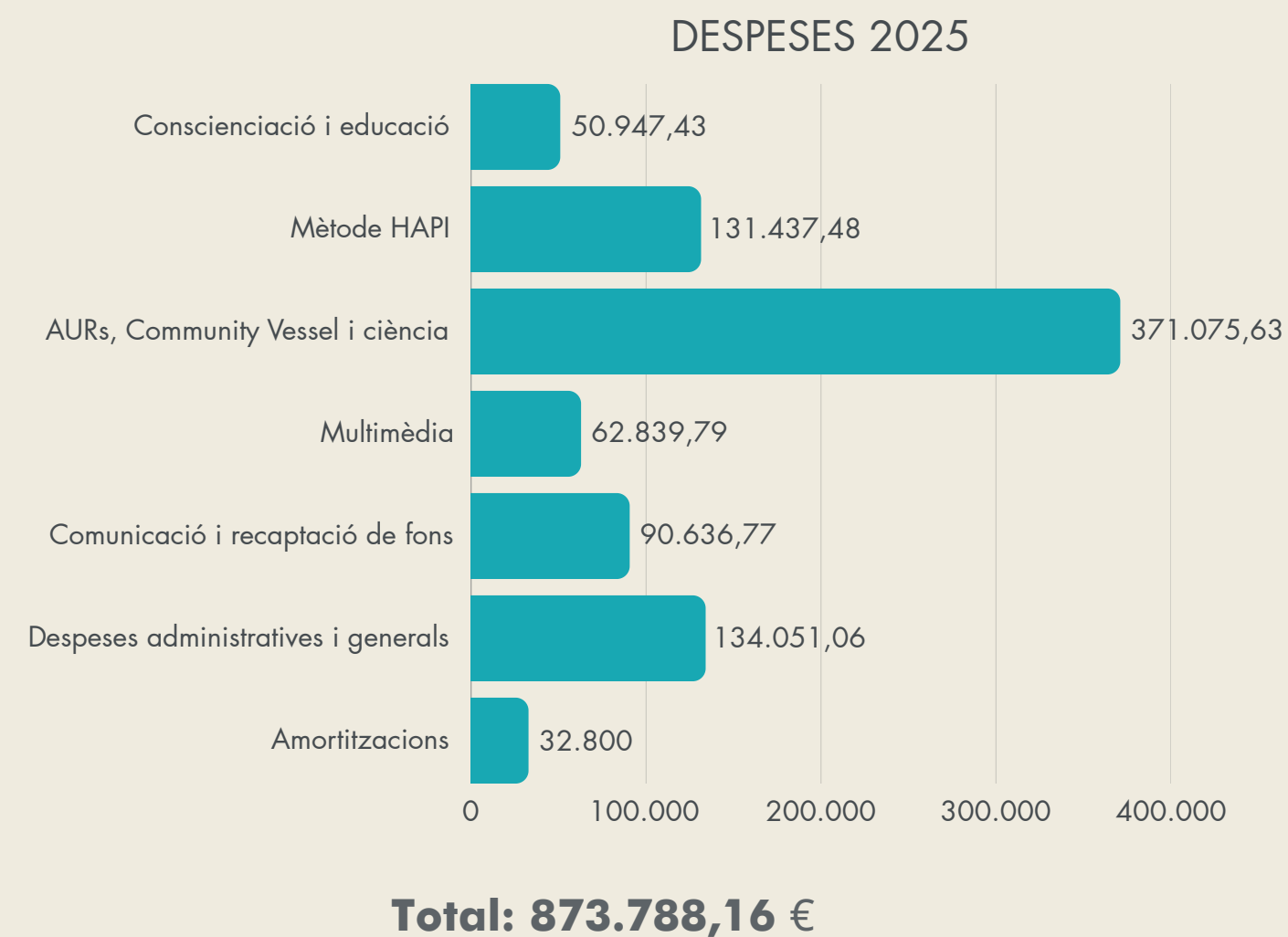
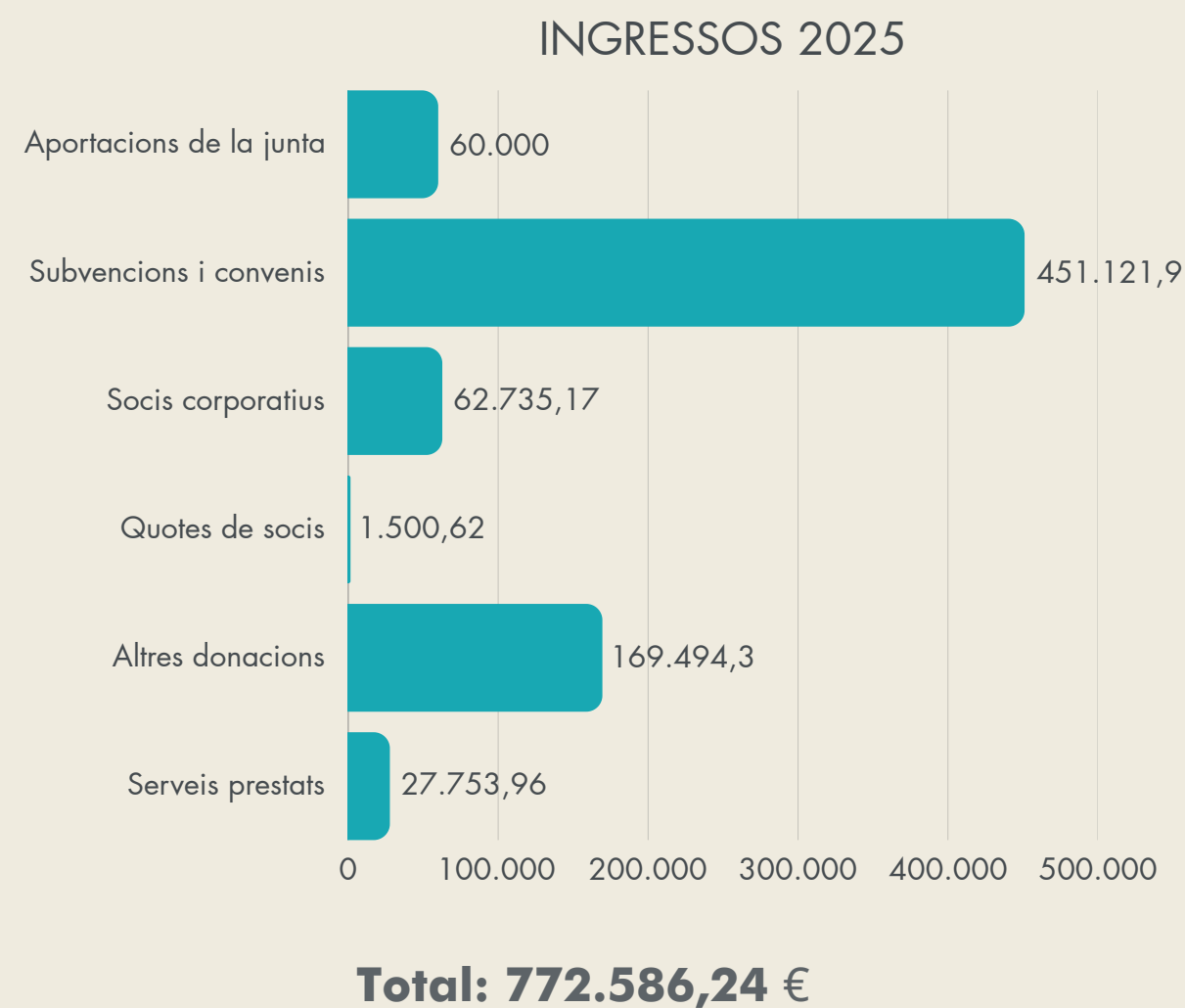
Joana Fuster, Professora Coop. d'Ensenyament Aula Balear.

NOLI DE LA TRAVESSIA

L'exercici tanca amb 772.586,24 € en ingressos i 873.788,16 € en despeses. Aquest resultat reflecteix la decisió de prioritzar el llançament del pilot del Community Vessel (dins de la partida de AURs, Community Vessel & Science), malgrat que hi va haver una captació de fons menor a la projectada.

Aquest balanç inclou 32.800 € en amortitzacions, un ajust comptable que reconeix el valor dels nostres actius sense representar una sortida de caixa addicional. Cal destacar que aquests són dades provisionals, pendents del tancament definitiu de comptabilitat i de l'emissió de l'informe d'auditoria externa.

La validació d'aquest pilot transforma la desviació pressupostària en un avantatge estratègic, proporcionant l'evidència necessària per a escalar l'impacte i la captació de fons en els pròxims exercicis.

DIFUSIÓ DE LA TRAVESSIA

Presentamos los aprendizajes y resultados de los proyectos de Save the Med en diversos foros, con el objetivo de compartirlo con la comunidad

Àrees en Regeneració

- Participació en les tres primeres trobades del Grup d'Espais Marins Protegits (GEMP), juntament amb les organitzacions: MedGardens, GOB Menorca, Menorca Preservation, GOB Mallorca i la Mesa de custòdia Eivissa i Formentera.
- Participació en l'assemblea anual de la ICTIB (Iniciatives de Custòdia del Territori de les Illes Balears).
- Presentació del projecte AUR a la Mesa de Custòdia Marina de Formentera.
- Assessoria i participació en el procés participatiu de Illa de l'Aire (Menorca).
- Presentació del projecte de Sa Dragonera Blava al Grup d'Acció Local Pesquera del Golf Artábros Sud (Galícia) i al GALP Mallorca.

Projecte Taurons i Rajades

- La conferència Ecos del Mediterráneo organitzada per la Fundación Palma Aquarium.
- Comunicació oral en les XI Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears (organitzades per la Societat d'Història Natural de les Balears).
- Presentació de resultats al Centre d'Interpretació de Cabrera.
- Presentació de resultats a la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Coautoria de l'article "Les Àrees Importants per a Taurons i Rajades poden orientar la planificació de la conservació al Mediterrani i al Mar Negre", publicat a la revista científica iScience.

HAPI

- Presentació HAPI en el primer Congrés Observatori de Cultura Turística (COSTA), Palma.
- Participació com Associated Partner, a l'Advisory Board del Comitè Executiu Loop Zone Interreg, Barcelona.
- Presentació HAPI a l'Atelier "Low Plastic Zone (LPZ)" organitzat per MedWaves – a Djerba, Tunísia.
- Loop Zone Kick-off Meeting i 1a reunió del Comitè de Direcció 2025 a Barcelona.

Premio Natura 2025

El Premio Natura es un reconocimiento y una muestra de admiración hacia todas aquellas personas y proyectos que trabajan día a día por generar un impacto positivo en algún lugar del mundo. Desde 1994 han apoyado a más de 70 proyectos.

¡Gracias Natura!

ELS ALISIS

FINANÇADORS, SOCIS CORPORATIUS I COL·LABORADORS

DESTÍ 2026, MÉS ENLLÀ DE L'HORITZÓ

La regeneració com a única constant

Navegam un canvi històric definitiu, marcat per una profunda inestabilitat global. Entre l'evolució exponencial de la intel·ligència artificial, les aliances geopolítiques canviants i l'acceleració del declivi ecològic, ens trobem davant la incapacitat d'imaginar el món en el qual creixeran els nostres fills. No obstant això, enmig d'aquesta incertesa, sostenim una veritat indestructible: sense importar el que ofereixi el futur, la regeneració biorregional no és una opció; és l'únic camí viable cap endavant.

La regeneració és el pols innat d'un planeta viu: el procés mitjançant el qual la vida crea les condicions per a nova vida. Alinear la nostra manera de viure amb aquest pols és una pràctica fonamental i crucial, ja sigui que estiguem navegant en les profunditats d'una crisi social, en l'apogeu d'una era pròspera o en qualsevol punt intermedi. És un acte de responsabilitat radical, encès i sostingut per un amor col·lectiu cap als llocs que anomenem ca nostra.

De la presència a la permanència

Des de l'any 2011 hem estat immersos en un procés de desprendre'ns del convencional per a aconseguir l'essencial. Hem passat d'accions a curt termini d'alta participació - que depenien de la nostra presència directa- a catalitzar i donar suport a canvis sistèmics i torns culturals liderats per les comunitats locals. Hem après que el veritable impacte no es mesura pels números que presentam, sinó per la capacitat d'acció duradora i intergeneracional dels qui millor coneixen i estimen ca seva.

Per tant, el nostre enfocament s'ha desplaçat cap a la promoció d'un model de governança profundament arrelat i de custòdia compartida de la mar i la terra; un model que construeix sobirania comunitària i que, en última instància, no depengui de la presència de cap organització individual, sinó que romangui com una part viva i latent de les comunitats molt després que els nostres programes específics hagin conclòs.

Evolució a través de la integració

Aquesta filosofia es reflecteix en el treball que realitzam al costat de les comunitats a les Àrees en Regeneració (AUR) a Andratx, Pollença i Sóller. Per a mantenir aquest compromís, 2025 ha estat un any de recalibratge intencionat dins de Save the Med, durant el qual hem pres la valenta decisió de transformar estratègicament alguns dels nostres projectes més consolidats.

En lloc de mantenir-se com a iniciatives aïllades, els elements centrals de programes com HAPI, Dos Manos i Changemakers s'integraran en el marc de les AUR. Aquesta evolució permetrà que aquestes eines provades serveixin a una estratègia major i més localitzada: convertir la consciència general en saviesa específica del lloc i en acció directa. En canalitzar la nostra força organitzativa cap a les AUR, estam prioritzant un camí cap a la resiliència.

Reconeixem que vivim en una era de xocs globals impredecibles. En nodrir espais governats per la comunitat i la custòdia compartida, treballem per a assegurar que el coneixement, les pràctiques i els canvis culturals necessaris perquè els éssers humans visquin en reciprocitat amb la naturalesa estiguin actius i en mans de la mateixa gent, ajudant-los a navegar tant en temps de crisi com de prosperitat.

“LA REGENERACIÓ NO ÉS UNA TENDÈNCIA NI UN CONCEPTE NOU. ÉS L'IMPULS DE LA VIDA MATEIXA: RENOVAR, SANAR, RELACIONAR-SE, APRENDRE.”

Daniel Christian Wahl, biòleg i expert en regeneració biorregional.

